

Budapestre vonatkozó ujságtikkek

Szerző: *J. J.*Cím: *A Vérmező*Forrás: *Budai Napszó**Bvr*

(Hely)

918 1121

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O)

Osztályozás

Tárgy

F12.21

Hely

Vérmező

Idő

"1918"

Személy

A Vérmezőt

elfoglalta Budá közönsége. Ezzel eldőlt remélhetőleg az az évtizedes pör, amelyet a főváros — régi jogaira hivatkozva — a katonai kincstár ellen a Vérmező birtoklásáért folytatott. Katonai kincstár — hála az égnek! — nem létezik már: *a Vérmező a miénk.*

Felmerül a kérdés, mit csináljunk már most ezzel a budai kerületek legforgalmasabb részében fekvő, szép területtel?

Még csak néhány évvel azelőtt télen sármező és nyáron poros homokterület volt, amelyet a gyakorlati bakák tapostak. Azután bevetették füvel és kaszálónak használták a generálisok lovainak táplálására. Ez volt a világ legdrágább kaszáló rétje. Hogy a széna árával hol számoltak el, azt mi nem tudjuk, csak fájdalmasan tűrnünk kellett, hogy szuronyos katonádrök távol tartották e területről a közönséget.

Közben azonban szép terveket készítettünk arra az időre, ha majd visszakapjuk a terjedelmes mezőt, hogy miképpen használjuk fel.

Legrégibb a budai közélet egyik vezetőjének,

Lendl Adolf dr.-nak

a terve. Ő kertnek szánta a Vérmezőt; még pedig a tudomány szolgáltatásban álló nyilvános köz-

kertnek: az egyetemi *Botanikus kert* és ennek keretében az újonnan létesítendő *Természetrizji Múzeumot* akarta idetelepíteni. Mások a *Hősök ligetét*, szintén mint közkertet emlegették, főként azzal a szándékkal, hogy ezen a címen a pör alatt álló birtokot könnyebben megszerezhessek a főváros közönségének. Az utolsó időben pedig — elég szemérmesül — a mindenki előtt megkülönböztetett és ellenszenves megítélésben álló „Központok“ törekedtek ide, hogy e szép helyre állítólag monumentális épületeket emeljenek, amelyek azonban idővel ötemeletes bérkaszárnnyákká vedlettek volna. Ez ellen a toladó és mindenképpen hibáztatandó szándék ellen a *Krisztinavárosi Kaszinó* foglalt állást és sikerrel megakadályozta a hamis tervet.

Kérdést intéztünk *Lendl dr.-hoz*, hogy aktuálisnak tartja-e az időt és a most adott körülményeket régi terveinek felelevenítésére? — Válaszul a következő sorokat kaptuk:

Az egyetem régi botanikus kertjét, amely az Üllői-ut külső végén terült el, elfoglalták az egyetemi klinikák részére. Maga a kert régi területének egy ötödrészére zsugorodott össze és ilyen állapotában

az egyetemi oktatás céljait már évek óta nem követheti. A botanika tanítása az egyetemen oly fontos, hogy ez okból feltétlenül új kertet kell létesítenünk. Ezt belátták a multban az összes intéző férfiak, amiért először a Kerepesi-temető mögött fekvő Pék-erdőnek nevezett területet kérték e célra a fővárostól. Ez a terület azonban hozzáférhetlensége miatt kiküszöbölődött magától. A Lágymányos egy részét óhajtották azután a botanikus kertnek lefoglalni; ide tervezik újabban és nagyon helyesen az *Állandó Kiállítás* területét; ez utóbbinak nem lehetne másutt megfelelő, szabad sikságot biztosítani és mert a katonaság a Vérmezőt magáénak bitorolta, végül a *Margitszigetre* akarták a Botanikus-kertet telepíteni. Ezt a gondolatot azonban nem lehet megvalósítani és ha valahogyan végrehajtanák, magának a Margitszigetnek is ártának vele.

Látjuk tehát, hogy a Botanikus-kertet másképpen életre nem keltethetjük, csak úgy, ha a Vérmezőre szánjuk. Megjegyzendő, hogy ez tulajdonképpen változatosan szép,

nagy és nyilvános közkert lesz. Virágos, ligetes, tóval a közepén, erdős részletekkel a szélén, és nemcsak a tudománynak, meg az általános okulásnak szolgál majd, hanem az üdülő közönség előtt is kedves lesz, miként például az Állatkert.

A Botanikus-kert mellé, vagy ennek a keretébe illik az új Természetrizji-múzeum, amelyet a kormány — a szükségnek engedve — már a háboru előtt akart valahol Budán elhelyezni, de nem talált megfelelő területet e célra. Most pedig Bécsből — reméljük — vissza fogjuk szerezni a magyar műkincseknek és történelmi emlékeknek legalább egy részét. Teteemes gyűjteményekkel még inkább zsufolódnak majd ennek folytán a Magyar Nemzeti Múzeum amugy is szűk tárai. Kétségtelenül csakis a különben sem odavaló két természetrizji osztályt onnét kiemeljük s ezzel átadjuk megint a Magyar Nemzeti Múzeum összes csarnokait eredeti rendeltetésüknek. Tehát egy új Természetrizji-Múzeumot kell építenünk valahol. Szinte kínálko-

zlk e célra a Vérmező, ha idehoz-
zuk a Botanikus-Kertet.

A modern természetrajzi muzeum
egyike a legszebb látványosságok-
nak. Biológiai csoportjaival, tanul-
ságos berendezéseivel tetszetős
módon beilleszkedik mintegy a
közönség komoly kívánságaiba és
vonzza az érdeklődőket minden
nagy városban. Előreláthatóan fej-
lesztő hatása lesz ennek az intéz-
ménynek a Vérmező egész kör-
nyékére, amelynek kitűnő közle-

kedési viszonyai viszont magát a
muzeumot is fogják emelni; mert
csak az olyan muzeum tölti be a
feladatát, amelyet a közönség köny-
nyen és sűrűn látogathat.

Szerény nézetem szerint a Vér-
mező felhasználásának kérdése
most tehát tényleg aktuálissá válik
és helyesen csakis úgy döntjük el,
ha a Botanikus-kerttel együtt a
Természetrajzi-muzeumot telepít-
jük ide.

Lendl Adolf dr.-nak ezt a röviden
összefoglalt érvelését — azt hisz-
szük — mindenki csak helyesléssel
fogadhatja és főként a budai kerü-
leteknek érdekében volna az, ha
az ő nagy tervezése valóra válnék.

Kivánatosnak tartjuk ez okból,
hogy a tekintélyes budai körök,
amelyek itt közvetlenül is érdekelve
vannak, összefogjanak és mozgal-
mat indítsanak ez ügy érdekében.
*A Budai Polgári Kör, a Krisztina-
városi Kaszinó, a Krisztinavárosi
polgári Kaszinó, a Budai Lövész-
egyesület, a Tanférfiak és Tanügy-
barátok Köre, az Iparoskörök, a budai
Szabad Lyceum* és esetleg más
testületek együttesen bizonyára ked-
vező megoldás elé vihetik és érlel-
hetik ezt a kérdést. H. T.